

Profilová maturitní zkouška z humanitních studií

Forma maturitní zkoušky

Téma maturitní práce

Téma maturitní práce si student/ka) vybírá na základě okruhů, které vypisují jednotliví vyučující. (**Seznam nabízených tematických okruhů najdete na konci tohoto dokumentu**). Studenti si mohou vybrat jakékoli z nabízených témat. Do pátku **3. října** musí studenti/studentky s konkrétním vyučujícím, který bude souhlasit s tím, že studentovi/studentce povede práci, zkonzultovat:

1) vybraný tematický okruh - zúžení (specifikace) konkrétního tematického okruhu

2) odbornou literaturu k tématu

3) Nejpozději v **úterý 7. října** jsou zájemci o maturitu z Hst povinni svým vybraným vedoucím maturitních prací odevzdat stručnou anotaci práce, tj. zhruba půlstránkové „shrnutí“ budoucí práce (v níž budou popsány úvodní předpoklady či myšlenky práce a nastíněno, jak s nimi bude autor/ka pracovat, k čemu očekává, že dospěje, atp.). Na základě odevzdané anotace je vedoucí práce zapíše do příslušného kurzu na školním **Classroomu**, kam budou studenti/studentky v příslušných termínech odevzdávat dílčí výsledky své práce (viz **Termín odevzdání**)

Termíny dalších konzultací stanovuje vedoucí práce individuálně podle charakteru a podoby vznikající práce.

Rozsah

Maturitní práce má minimální rozsah 18 normostran (normostrana = 1800 znaků vlastního textu na stránce), přílohy, citace, seznam literatury a poznámky pod čarou se nezapočítávají do celkového rozsahu. Maximální rozsah stran (bez příloh) je 25 normostran.

Termín odevzdání

Odevzdání dílčích částí práce

Do 7. listopadu 2025: strukturovaná osnova práce + seznam prostudované literatury + 1. část práce (v minimálním rozsahu 5 normostran): **v elektronické podobě na školní Classroom**; případně (podle dohody) i v tištěné podobě vedoucí/mu práce.

Strukturovanou osnovu a dosavadní postup práce budou studenti/studentky prezentovat na společném kolokviu v polovině listopadu (13. a 14. listopadu).

Do 12. prosince 2025: 2. část práce (celkem spolu s 1. částí v minimálním rozsahu 10 normostran): **v elektronické podobě na školní Classroom**; případně (podle dohody) i v tištěné podobě vedoucí/mu práce.

Studenti/studentky budou hotové části maturitních prací spolu s předběžnými výzkumnými závěry prezentovat na společném kolokviu v předvánočním týdnu.

Do 20. února 2026: 3. část práce (celkem spolu s 1. a 2. částí v minimálním rozsahu 15 normostran): **v elektronické podobě na školní Classroom**; případně (podle dohody) i v tištěné podobě vedoucí/mu práce.

Odevzdání finální verze práce

Vytištěnou a svázanou práci je třeba odevzdat 27. března 2026 do 12 hodin do kanceláře školy ve dvou exemplářích. Elektronickou kopii práce ve formátu PDF je třeba ve stejném termínu nahrát na školní Classroom.

Pokud student/ka neodevzdává práci ve stanoveném termínu, nebude připuštěn/a k maturitě. (Studentovi/Studentce tak propadá jeden ze tří termínů, které má na složení profilové maturitní zkoušky z Hst).

Termín odevzdání pro opravný termín maturity je **31. červenec 2026**. (V tomto termínu je třeba do 12 hodin odevzdat do kanceláře školy dva vytištěné exempláře práce, informovat emailem vedoucího práce a oponenta o odevzdání a na školní Classroom nahrát elektronickou kopii práce ve formátu PDF.)

Obsahová a formální podoba písemné práce

- 1) Student/ka ve své práci prokáže, že je schopen/schopna vymezení, zúžení, definování zvoleného tématu (orientace v kontextu, definice pojmů).
- 2) Student/ka ve své práci prokáže, že je schopen/schopna strukturovaného myšlení (stanovení hypotéz, vyvozování závěru, argumentace).
- 3) Student/ka ve své práci prokáže, že je schopen/schopna samotného myšlení (kritická analýza pramenů či odborné literatury, aplikace odborné literatury, interpretace konkrétního tématu či jevu, problematizace zvoleného tématu, odlišení různých perspektiv, apod.).
- 4) Student/ka ve své práci prokáže, že je schopen/schopna elementární práce s odbornou literaturou – nikoli formou výpisků či referátu, ale interpretace a aplikace & příslušným způsobem odkazování a citování (viz **Pokyny pro psaní a doporučenou formální úlohu práce**).
- 5) Žánrová podoba práce by měla odpovídat zpracovávanému tématu, a mít tak formu odborného textu (např. eseje, výzkumu...). Další případné žánrové možnosti konzultuje student/ka s vedoucí/m práce. Stylistická a pravopisná podoba práce by měla odpovídat maturitní úrovni.
- 6) Součástí práce mohou být různé přílohy – fotografie, ilustrace, dotazníky, dokumenty.
- 7) Je-li součástí práce příloha, měla by být jasně patrná její funkce v rámci práce (např. dotazník, tabulky, grafy, apod. by měly být interpretovány v souvislosti s výkladovými kapitolami, ne pouze přiloženy).
- 8) Práci by mělo uzavírat *resumé* v rozsahu 1 - 2 normostran.

Ústní část – obhajoba maturitní práce

Obhajoba maturitní práce se koná před maturitní komisí v termínu profilové části maturitní zkoušky a trvá 15 minut. Student/ka má před ní k dispozici 15 minut na přípravu. Obhajoba ověřuje schopnost studenta/studentky orientovat se v problematice, kterou se v práci zabýval/a, reagovat na podněty obsažené v posudcích (viz **Hodnocení**), dohledat si relevantní informace, kriticky zhodnotit a obhájit svůj postup při psaní práce, adekvátně reagovat na doplňující otázky členů komise.

Průběh obhajoby:

Obhajoba maturitní práce probíhá ve formě 10 minutového konferenčního příspěvku, ve kterém student/ka zpracuje jeden z dílčích problémů své maturitní práce, na který

upozorňují připomínky a otázky v posudcích. Po skončení prezentace následuje diskuse s maturitní komisí.

Požadavky na příspěvek:

- Délka vystoupení: 10 minut souvislého projevu
- Obsah: hlubší zpracování vybraného dílčího problému z maturitní práce
- Návaznost na posudky: reakce na konkrétní připomínky či otázky vznesené v posudcích
- Forma: strukturovaný příspěvek odpovídající standardům odborné prezentace

Student/ka během obhajoby prokáže:

- schopnost souvislého odborného projevu a věcné argumentace
- schopnost poučené diskuse a reflexe zvoleného tématu
- znalost kontextu a hlubší porozumění problematice
- schopnost reagovat na kritiku a připomínky posudků
- schopnost rozvinout a prohloubit vybrané aspekty své práce

K obhajobě si student/ka připraví **v tištěné podobě teze své maturitní práce** (ve třech kopiích, které na začátku zkoušky poskytne maturitní komisi); během obhajoby smí student/studentka kromě své práce využívat další materiály jen v případě, že to vyžaduje povaha otázek obsažených v posudcích (např. doplnění příloh práce apod.).

Hodnocení

1) Písemnou práci hodnotí zkoušející (vedoucí práce) a přísedící (oponent) a každý navrhuje známku. Písemný posudek dostane student(ka) nejpozději **30. dubna 2026**. (Posudek práce odevzdané v opravném termínu student/ka obdrží nejpozději 31. 8. 2026.)

2) Hodnocení vychází z obsahových a formálních požadavků kladených na maturitní práci.

3) Součástí hodnocení jsou i průběžné konzultace práce a aktivní participace na společných kolokviích.

4) Vedoucí práce a oponent v posudku zdůvodní a navrhnou známku za písemnou část. V případě, že se vedoucí práce a oponent na navrhované známce za písemnou část neshodnou, navrhuje každý z nich vlastní známku, kterou ve svém posudku zdůvodní. Za výslednou navrhovanou známku za písemnou část se pak považuje aritmetický průměr ze známky navrhované vedoucím práce a známky navrhované oponentem.

5) V případě, že hodnotitelé (vedoucí + oponent) shledají, že předložená práce nesplňuje požadavky kladené na maturitní práci, ohodnotí ji jako nedostatečnou. Práce s nedostatečným rozsahem a práce prokazatelně nepůvodní (tj. plagiáty) jsou automaticky klasifikovány známkou *nedostatečně*.

6) Výslednou známku maturitní zkoušky určuje maturitní komise s přihlédnutím k navrženým známkám za písemnou část obsažených v posudcích vedoucí/ho práce a oponenta a s přihlédnutím k průběhu obhajoby.

Klasifikační škála hodnocení jednotlivých aspektů maturitní práce z Hst

Pokyny pro psaní a formální úpravu maturitní práce

(1) Text maturitní práce (MP) je napsán

- 1.1. ve fontech Times New Roman, Arial nebo Georgia;
- 1.2. ve velikosti písma 12 a s řádkováním 1,5;
- 1.3. normálním řezem a s případnými zdůrazněními jen v *kursivě*, výjimečně (pro strukturně jinou rovinu zdůraznění) **boldem**;
- 1.4. *kursivou* pište názvy děl;
- 1.5. na stránce by měl být zarovnáán do bloku (předtím by měl autor/ka zkontrolovat, zda někde v textu mezi slovy nezůstaly dvě nebo více mezer).
- 1.6. na koncích řádků by neměly zůstat tzv. "vdovy" (osamocené předložky a spojky)

(2) Nejčastější formální chyby

- 2.1. v případě čísllice nula nepište O (velké o), ale 0 (čísllice nula), v případě čísllice jedna nepište l (malé L), ale 1 (čísllice jedna);
- 2.2. před interpunkčními znaménky (např. tečka) nepište mezeru, za nimi (např. čárka, tečka) naopak mezeru pište;
- 2.3. používejte kulaté závorky (), nikoli lomítka //, v případě výpustky v citaci používejte hranaté závorky s třemi tečkami uvnitř [...];
- 2.4. při psaní apostrofu se nepoužívá ´ (čárka), ale ' (apostrof);
- 2.5. tečka se dělá vždy až na konci věty, a to i v takovýchto případech:
Pisatel v posledním dopisu dodal: „Samozřejmě děkuju velice za péči, kterou této věci věnujete!“ (všechny tyto úryvky editor z příslušných dopisů ve své edici vypustil).

(3) Citování

Pozn: V práci lze využít, kterýkoli ze standardizovaných a nejčastěji používaných způsobů citování (např. APA, ISO 690, Chicago apod. - viz jejich přehled [zde](#)), je ovšem třeba, aby byla v celém textu důsledně využívána jen jedna zvolená citační norma. Doporučený způsob citování, včetně příkladů naleznete v následujících odstavcích.

3.1. Citáty z pramenů a odborné literatury vyznačte ve svém textu „uvozovkami“, pokud vámi citovaný autor někoho cituje, vyznačte jeho citát (tedy citát v citátu), jednoduchými „uvozovkami“: „Ta touha, kterou mám skoro vždycky, kdykoli cítím, že mám ‚zdravý‘ žaludek, hromadit v sobě představy o strašně krkolomných kouscích s jídlem.“

3.2. Citujete-li delší pasáž (více než pět řádek), je možné citát odsadit od vašeho textu vynechanou řádkou a po jeho ukončení znovu jednu řádku vynechat a pokračovat ve vlastní autorské řeči. V takovém případě nevyznačujte citát uvozovkami, ale napište ho kursivou:

Ta touha, kterou mám skoro vždycky, kdykoli cítím, že mám zdravý žaludek, hromadit v sobě představy o strašně krkolomných kouscích s jídlem. Obzvláště tu touhu ukájím před uzenářskými krámy. Vidím-li klobásu s cedulkou oznamující, že je to stará tvrdá klobása, hltavě se do ní ve své představě zakousnu a rychle, pravidelně a bezohledně polykám jako stroj.

3.3. Při citacích lze postupovat **dvěma** způsoby:

3.3.1. Pokud z jednotlivých pramenů citujete ve své práci ojediněle (tj. jednou dvakrát), opatřete citát nebo zmínku o něčem ve svém textu poznámkou pod čarou, v níž uvedete bibliografický údaj citovaného nebo zmiňovaného díla. Tento odkaz udělejte hned za interpunkčními znaménky nebo posledním písmenem (pokud věta pokračuje bez interpunkce). Např.:

...práce.¹⁸

...práce¹⁸ a období...

...práce.“¹⁸

...Žánr „maturitní práce“, ¹⁸ který je...

...v práci.)¹⁸

...v práci).¹⁸

...v práci:¹⁸ je to rozdíl...

...ve výboru Analýzy,¹⁸ kde...

V poznámce pod čarou uvedete plný odkaz na dílo v podobě:

18. Autor (Příjmení, iniciála křestního jména): *titul knihy*, místo vydání, nakladatel, rok, stránka/y (zkratka s.).

Mezi jednotlivými položkami dělejte čárku.

Tuto podobu variujte podle potřeby, jde-li o

(a) dílo, jež autorovi uspořádal editor:

18. Autor (Příjmení, iniciála křestního jména): *titul knihy*, editor (ed. Iniciála křestního jména, Příjmení), místo vydání, nakladatel, rok, stránka/y (zkratka s.).

(b) přeložené dílo:

18. Autor (Příjmení, iniciála křestního jména): *český titul knihy*, přel. Iniciála křestního jména, Příjmení, místo vydání, nakladatel, rok, stránka/y.

(c) text v rámci kolektivní publikace nebo sborníku

18. Autor (Příjmení, iniciála křestního jména): titul článku, in editor (tj. Příjmení, iniciála křestního jména) (ed.), *titul knihy*, místo vydání, nakladatel, rok, stránka/y. – Pokud je editorů (pořadatelů, vydavatelů) více, uveďte maximálně tři z nich (dle abecedy, resp. tiráže příslušné publikace, je-li jich více, doplňte údajem „a kol.“) a zkratku (ed.) nahraďte zkratkou (eds.).

(d) text v časopisu

18. Autor (Příjmení, iniciála křestního jména): titul článku, in *název časopisu* ročník, rok, číslo, stránka/y. – Neuvádí-li periodikum ročník, napište za název časopisu čárku a po ní rok, číslo, stránka/y.

(e) pokud jste už z nějakého textu ve své práci citovali, uveďte zkrácený bibliografický údaj s odkazem na číslo poznámky, v níž bibliografický údaj už je:

18. Autor, titul (nebo titul, jde-li o text ve sborníku či časopisu), c. d. (pozn. č. 3), stránka/y.

anebo, pokud poznámka následuje bezprostředně, uveďte jen:

18. Tamtéž, stránka/y.

3.3.2. Pokud v práci citujete opakovaně z jednoho pramene, neuvádějte bibliografický údaj v poznámce pod čarou, ale ve svém textu dejte citaci do závorky v tomto pořadí: jméno autora, datum (případně datum doplněné číselným nebo písmenným indexem, má-li citovaný autor v seznamu literatury více prací v jednom roce), dvojtečka, číslo strany, konec závorky. Např.:

„...a další roviny“ (Grossman 1964b: 187).

Citujete-li podle novějšího vydání, uveďte v dataci za lomítkem datum tohoto vydání.
Např.:

„...a další roviny“ (Grossman 1964b/91: 366). – Dále viz bod 4.4.

(4) Soupis literatury

4.1. Rozlišujte mezi Prameny a Odbornou literaturou. „Pramen“ je primární text/y, který/é analyzujete, „odborná literatura“ je literatura, kterou používáte při zpracování svého tématu. Píšete-li práci o básníku Shakespeareovi, je Shakespeareovo dílo „pramenem“ a práce Martina Hilského, Herolda Blooma a dalších o Shakespeareovi, které při psaní MP používáte, „odbornou literaturou“. Píšete-li práci o literárním vědci Martinu Hilském a jeho pojetí interpretace, je „pramenem“ dílo Martina Hilského a „odbornou literaturou“ představují studie o Hilském.

4.2. Prameny i odbornou literaturu řaďte abecedně podle příjmení autorů.

4.3. Citujete-li podle vzoru uvedeného v bodě 3.3.1., uveďte v soupisu literatury bibliografický záznam takto:

Hilský, Martin: Doslov, in William Shakespeare: *Hamlet* (Brno: Atlantis, 1999), s. 155–159.

Grossman, Jan: Horečná bdělost Jiřího Koláře, in Jiří Kolář: *Náhodný svědek* (Praha: Mladá fronta, 1964), s. 185–198.

May, Karel: *Vinnetou*, 2., rozšířené vydání (Praha: Dauphin, 1998), 616 stran.

Případně

May, Karel (1998): *Vinnetou*, 2., rozšířené vydání (Praha: Dauphin), 616 stran.

Nebo

BÍLEK, Petr A. (2009): Večerníček jako stěžejní kámen české kulturní encyklopedie; In: *Host* (Příloha *Host do školy*). 2009. roč. 25, č. 1, s. 34–39.

BÍLEK, Petr A. (2009b): Dětský čtenář; In: *Host* (Příloha *Host do školy*). 2009, roč. 25, č. 1, s. 41–44.

<http://www.ceskatelevize.cz/program/vecernicek/historie.html> (přístup srpen 2010)

HORANSKÝ, Miloš: Večerníčky, naše rodinné stříbro. Dostupný na WWW: <<http://mfdnes.newtonit.cz/default.asp?cache=55019>> (archivní článek dostupný pouze pro registrované uživatele; přístup 30. 6. 2010)

4.4. Do soupisu literatury nezařazujte elementární příručky, jako jsou slovníky, encyklopedie apod. Pokud z nich přímo citujete nebo jsou dokonce tématem vaší MP, pak je do soupisu zařaďte jako standardní prameny nebo odbornou literaturu.

Doporučené zdroje:

<https://www.iso690.zcu.cz/>

<https://www.citace.com/>

Tematické okruhy maturitních prací z Hst 2025/2026

Markéta Becková

- Současná ruská propaganda a její šíření za hranice
- Využívání sportovních akcí současnými nedemokratickými režimy
- Svoboda novinářů ve světě
- Fenomén fakenews a dezinformací v současném světě
- Ústup demokracie?

Michaela Bečková

- Město jako iniciační topos

Blanka Činátlová

- Kulturní vzorce vyprávění; posvátné texty světových náboženství (talmud, evangelium, korán) a jejich variace v moderní kultuře
- Metafyzika mlčnosti: dějiny stravování, jídlo a pití jako kulturní fenomén (kulturní vzory, tělo a taktilní metafory,...)
- Strach z barbarů: cizí a jiné (my x oni) – cizinectví, nomádství jako kulturní fenomén, téma hranice
- Mýtus a rituál v moderní (současné) kultuře, mytologie a ideologie
- Nemoc jako kulturní metafora (Sontagová, Foucault)
- Fenomén „ostalgie“ – Karel Gott, tv seriály, retro design, apod – důvod a původ normalizační nostalgie v české společnosti
- Kutilství a chalupaření (Normalizační manýra? Součást národní identity? Fenomén volného času?)
- Urbánní antropologie – město jako veřejný prostor, městská ikonografie, město jako text
- Posvátno v umění (ticho a mlčení)
- Ideologické umění, kýč, populární a masová kultura
- Proměna a variace tradičních archetypů a symbolů v umění (Jung, Levi-Strauss, Bachelard)

- Vizuální antropologie: síla a moc obrazů (inscenovanost dokumentu), vztah textu a obrazu (čtení obrazů, fotografické eseje, apod.)
- “kmeny” a subkultury
- Záhyb, drapérie jako metafory moderního umění
- Tělo a tělesnost: antropologický pohled
- Archetypy a symboly: mezi poezií a psychoterapií
- Mýtus a finanční systém
- Antropologie jídla (hostiny, kulturní vzorce)
- Komika, groteska a neoficiální kultura
- Spánek, sny a snění v antropologické perspektivě
- Závažná těla: tělo a tělesnost ve feministické perspektivě
- Divadelní antropologie: divadlo a společnost, dokudrama, sociálně angažovaná tvorba

Jan Kolář

- Mysl – mozek – stroj (filozofické aspekty umělé inteligence a umělého života)
- Etika a moderní technologie (bioetika, aplikovaná etika, etické důsledky vědy)
- Autonomie a morální náhoda
- Identita jako filosofický a sociologický problém
- Přirozený svět jako filosofický problém – věda a objektivita
- Svoboda jako filosofický problém
- Hranice jazyka coby hranice světa (filozofie jazyka, vztah jazyka a myšlení/vidění/poznání)
- Poznání – jeho původ, povaha a hranice z filozofické perspektivy
- Filosofické aspekty feminismu
- Norma a (ne)normálnost – spravedlnost a disciplinace
- Trest a jeho smysl (právo z hlediska filosofie a antropologie)
- Demokracie, liberalismus a jejich limity
- Současné podoby populismu
- Nostalgie ve veřejném prostoru
- Nová média a sociální sítě z filozofické a sociologické perspektivy
- Film, obraz a fotografie v sociologické a filosofické perspektivě
- Obraz žen v kinematografii
- Horor a pohádka v kontextu filmové tvorby pro děti
- Filmové reprezentace minulosti

Tereza Krupová

- Právní aspekty AI
- Dopady ekonomických sankcí na vybrané státy

- Komparace případů Jihoafrická republika proti Izraeli a Gambie proti Myanmaru u Mezinárodního soudního dvora

Štěpán Molt

- Suverenita a separatismus

Robert Müller

- Křesťanství v současné společnosti - kvas, nebo škraloup?
- Ateistické Česko jako naplnění křesťanských ideálů - v čem dnešní společnost dosahuje toho, o čem se dříve jen snilo
- Proměny mediálního světa v posledních letech - legacy media vs. "nová média"
- Geopolitické posuny - role Spojených států, Číny, Indie, Ruska
- Ohniska napětí ve světě, která hrozí zasáhnout všechny - válka v Ukrajině, Izrael x Palestinci, Perský záliv, Kašmír, Tchaj-wan...
- Aktuální etické otázky - především péče o Zemi, začátek a konec lidského života, svoboda slova, komodifikace...
- Slepé skvrny české společnosti (inspirace Danielem Prokopem)
- Ekonomika až na prvním místě - celní války, eurozóna, veřejné výdaje...
- Ochrana spotřebitele v České republice

Mariana Prouzová

- Město ve filozofii a literatuře
- Láska v Shakespearových tragédiích Romeo a Julie a Hamlet
- Absurdní existence z perspektivy filosofie a literatury
- Umělý člověk - od Frankensteinova k robotům a dál
- Svobodná vůle z perspektivy filosofie a literatury
- Literární kánon: přežitek či funkční součást středoškolské výuky literatury?
- Motiv smrti v díle W. Shakespeara v kontextu alžbětinské renesance

Jan Pulec

- Cirkulární ekonomika v Česku
- Sportovní (nebo jiný) průmysl (Česka) jako součást globálních produkčních sítí
- Odpadové hospodářství mikroregionu

- Role migrace ve vybraném mikro(mezo)regionu
- Role cestovního ruchu ve vybraném regionu
- Vztah člověka a krajiny ve vybraném regionu

Miroslav Pešek

- Klady a zápory humanitární pomoci, funkční modely v praxi
- Aktuální vývoj vztahů mezi muslimskou a západní civilizací
- Způsoby a nástroje řešení klimatické krize
- Popírači, klimaalarmisté, greenwashing apod.
- Mediální gramotnost a dezinformace
- Vnitřní politika USA (trumpismus)
- Ruská dezinformační válka
- SRN po sjednocení

Barbora Semerádová

- Vnímání hudby mezi generacemi
- Lucidní snění
- Normalita v psychologii
- Vliv výchovného stylu na osobnost člověk
- Mainstreamová pornografie a její role ve formování představ o sexualitě u dospívajících
- Vliv FOMO (fear of missing out) na duševní zdraví středoškoláků
- Psychologický dopad uvěznění na odsouzené a jejich rodiny
- Sna a jejich význam v životě
- Vliv zájmových aktivit na vývoj dítěte

Vladimír Šmahaj

- Deprese – most mezi pocitem, chováním a chemickými procesy uvnitř a její příčiny